

Η θρυλική μάχη στα Σπήλια. Ο ηρωικός Γρηγόρης Αυξεντίου στήνει παγίδα θανάτου στους Βρετανούς, που μπερδεύονται και αλληλοεξοντώνονται!...

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Το φθινόπωρο του 1955 ήταν ιδιαίτερα θερμό για την Κύπρο. Η ΕΟΚΑ είχε κλιμακώσει τις επιχειρήσεις της, προκαλώντας αναστάτωση τόσο στη βρετανική διοίκηση του νησιού όσο και στην κυβέρνηση του Λονδίνου. Στις 11 Δεκεμβρίου, ο αρχηγός της οργάνωσης Γεώργιος Γρίβας - Διγενής, μαζί με το πρωτοπαλίκarlo του τον Γρηγόρη Αυξεντίου και 12 ακόμη μαχητές βρίσκονταν σε κρησφύγετο κοντά στο χωριό Σπήλια, ανατολικά της Κακοπετριάς.

Ξαφνικά στο χωριό έφτασαν φορτηγά γεμάτα Βρετανούς στρατιώτες. Ο Αυξεντίου διατάχθηκε από τον Γρίβα να προβεί σε αναγνώριση. Όταν επέστρεψε, μετά από μισή ώρα, ανέφερε ότι εχθρική δύναμη από 200-250 άνδρες κινείτο από τα Σπήλια προς το κρησφύγετο τους.

Η κορυφογραμμή βόρεια του χωριού, όπου βρίσκονταν οι άνδρες της ΕΟΚΑ, είχε καλυφθεί από πυκνή ομίχλη. Ο Αυξεντίου, με λίγους άνδρες, προωθήθηκε σε ρόλο επιτήρησης. Η διαταγή του Γρίβα ήταν να βάλλει κατά του εχθρού μόλις αυτός πλησιάσει, ώστε να ειδοποιηθούν οι υπόλοιποι, οι οποίοι είχαν καταλάβει επίκαιρες

θέσεις στην κορυφογραμμή.

Μαχητές της ΕΟΚΑ, μαζί με τον αρχηγό τους Γεώργιο Γρίβα...

Στις 15.00 ο Αυξεντίου άνοιξε πυρ όταν οι Βρετανοί τον πλησίασαν στα 20 περίπου μέτρα. Στη συνέχεια εκτόξευσε δύο χειροβομβίδες και επιχείρησε απαγκίστρωση. Οι Βρετανοί, όμως, γεγονός το οποίο αγνοούσαν οι άνδρες της ΕΟΚΑ, είχαν χωριστεί σε δύο τμήματα. Εκτελώντας κυκλωτική κίνηση, προωθήθηκαν και από βορρά προς την κατεύθυνση των Σπηλιών. Ωστόσο, ο Αυξεντίου συμπύχθηκε ταχύτατα προς τους υπόλοιπους και όλοι μαζί κατευθύνθηκαν προς την περιοχή της Κακοπετριάς.

Ανυποψίαστα τα δύο βρετανικά αποσπάσματα δεν αντιλήφθηκαν ότι το «θήραμα» είχε ξεφύγει.

Οι Βρετανοί αλληλοπυροβολήθηκαν!

Ερχόμενα από αντίθετη κατεύθυνση και με εξαιρετικά μειωμένη ορατότητα λόγω της ομίχλης, άνοιξαν πυρ το ένα εναντίον του άλλου. Όταν κατάλαβαν το λάθος τους ήταν πλέον αργά. Δεκαπέντε Βρετανοί στρατιώτες κείτονταν νεκροί από πυρά των συμπατριωτών τους. Οι τραυματίες ανέρχονταν σε 37. Ένα απόρρητο έγγραφο από τη βρετανική διοίκηση της Κύπρου αποδίδει με τον πλέον εύγλωττο τρόπο το φιάσκο:

«Ήταν η πρώτη φορά που τα στρατεύματά μας ήλθαν σε απ' ευθείας επαφή με τους τρομοκράτες. Χωρισμένα σε δύο φάλαγγες, βάδιζαν με σχέδιο να σχηματίσουν κλοιό. Ενώ όλα έδειχναν ότι ο κλοιός γύρω από τους τρομοκράτες στένευε θανάσιμα, η επιχείρηση εξελίχθηκε ξαφνικά και απροσδόκητα σε αιματηρή τραγωδία. Οι μονάδες μας, ερχόμενες από διαφορετικές κατευθύνσεις,

παραπλανήθηκαν από πυρά των τρομοκρατών, που παρενεβλήθησαν στην μέση τους. Μέσα στην ομίχλη που επικρατούσε, συγκρούστηκαν μεταξύ τους... Χάσαμε την ευκαιρία μίας ολοκληρωτικής νίκης, που θα σήμαινε το τέλος της τρομοκρατίας». Ο ίδιος ο Γρηγόρης Αυξεντίου, σε επιστολή του, περιέγραψε τη μάχη:

Το δικό μου το βιολί (το όπλο μου) δεν πρόκειται ποτέ να πέσει στα χέρια των Κότσειδων (Άγγλων), εφ' όσον είμαι ζωντανός. Τώρα που σου γράφω, το έχω στα γόνατά μου και είμαι περήφανος γι' αυτό, γιατί έπαιξα κάτι όμορφους σκοπούς. Τους έστησα ένα σπουδαίο παιχνίδι, που θα το θυμούνται όσο υπάρχει βρετανικός στρατός. Έβαλα δύο τάγματα και αλληλοσυγκρούστηκαν και γέμισαν την χαράδρα πτώματα και εγώ έφυγα μέσα από τα μάτια τους, κατρακυλιστός, με τον τρόπο που ξέρεις. Δεν πρόφτασα όμως να καλοκάτσω, όπου πάω με κυνηγάει η προδοσία. Και τώρα τρέχω, διαρκώς κυνηγημένος από την προδοσία».

Ωστόσο, παρά τη βρετανική «εμφύλια» σύγκρουση, ο κίνδυνος δεν είχε περάσει για τους μαχητές. Ο Γρίβας με τρεις συναγωνιστές του καταδιώχτηκε από βρετανική περίπολο η οποία διέθετε κυνηγετικά σκυλιά. Οι αντάρτες καλύφθηκαν στα πυκνά φυλλώματα με το χέρι στη σκανδάλη.

Άποψη του χωριού Σπήλια....

Κάποια στιγμή Βρετανοί στρατιώτες βρέθηκαν ελάχιστα μέτρα από τον αρχηγό της ΕΟΚΑ, αλλά δεν τον αντιλήφθηκαν. Λίγο μετά τις 17.00 οι Βρετανοί εγκατέλειψαν την καταδίωξη λόγω του σκότους. Το τελευταίο ωστόσο από σύμμαχος έγινε εχθρός για τους αντάρτες, καθώς κινδύνευαν να τσακιστούν στους γκρεμούς.

Περπάτησαν προσεκτικά, σχεδόν όλη τη νύχτα, πιασμένοι χέρι χέρι. Λίγο πριν από το χάραμα, ο Γρίβας και οι τρεις αντάρτες του έφθασαν στο χωριό Κακοπετριά. Εκεί στάθμευαν 150 Βρετανοί στρατιώτες οι οποίοι δεν αντιλήφθηκαν την

παρουσία τους.

Η προδοσία και η τιμωρία

Στις 15 Δεκεμβρίου ο αρχηγός της ΕΟΚΑ και τέσσερις αντάρτες κρύβονταν σε μια οικία της Κακοπετριάς, σε οικογένεια της απόλυτης εμπιστοσύνης τους. Αργά το βράδυ έφθασε στο σπίτι ο γιος της οικογένειας, ο οποίος εργαζόταν σε βρετανική στρατιωτική βάση, αλλά επιπλέον ήταν πληροφοριοδότης των Βρετανών. Ο Γρίβας και οι άνδρες του αναχώρησαν τα μεσάνυχτα για το χωριό Γαλάτα.

Τα χαράματα το χωριό γέμισε Βρετανούς οι οποίοι αναζητούσαν με μανία τους «τρομοκράτες». Ο αρχηγός της ΕΟΚΑ όμως και οι άνδρες του πρόλαβαν να κρυφτούν στα γειτονικά υψώματα. Ο νεαρός Κύπριος είχε προδώσει και θα πλήρωνε γι' αυτό. Δολοφονήθηκε από εκτελεστή της ΕΟΚΑ στη Λεμεσό. Σύμφωνα με τον Γρίβα, οι γονείς του προδότη αρνήθηκαν να τον συγχωρέσουν και συναίνεσαν στην εκτέλεσή του. Η μάχη στα Σπήλια αποτέλεσε έναν θρίαμβο για την ΕΟΚΑ. Ωστόσο, η οργάνωση υπέστη μια σημαντική απώλεια. Συνελήφθη τραυματισμένος ο αρχηγός των αντάρτικων ομάδων Πιτσιλιάς, Ρένος Κυριακίδης.

Απέμενε το ερώτημα πώς οι Βρετανοί έφθασαν στο κρησφύγετο στα Σπήλια. Σύντομα απαντήθηκε. Τη θέση των ανταρτών είχε προδώσει ο δασοφύλακας Κώστας Ζαβρός. Η νέμεσις ήρθε με την εκτέλεσή του από μαχητές της οργάνωσης. Στην τσέπη του σακακιού του νεκρού βρέθηκαν τα «αργύρια» της προδοσίας, μια βρετανική επιταγή 400 λιρών την οποία δεν είχε προλάβει να εξαργυρώσει.

Πηγή: mixanitouxronou.gr